

Vídeo 9. Principis del maneig terapèutic de la depressió

José Antonio Monreal Ortiz. Psiquiatra. Parc Taulí, Hospital Universitari

En aquest vídeo tractarem els principis generals del tractament de la depressió. L'objectiu del tractament de la fase aguda és la remissió. Això implica la recuperació completa dels símptomes de la depressió i de l'estat funcional del pacient. La continuació posterior del tractament a l'estat de remissió, tractament de manteniment, tindrà per objectiu evitar recaigudes.

Aquestes diferents fases del tractament, fase aguda, de remissió i manteniment es poden observar en la següent diapositiva.

En funció de l'evolució es parlarà de resposta quan hi ha una resposta > 50% dels símptomes depressius. Parlarem de remissió quan hi hagi una recuperació simptomàtica completa i de recaiguda si hi ha un reaparició simptomàtica dins el mateix episodi. Finalment, catalogarem com a recurrència en cas que apareix un nou episodi.

Dins de les consideracions generals del tractament farmacològic de la depressió és important tenir en compte, i així informar també al pacient, el període de latència, d'un 2 a 4 setmanes. Aquest període pot ser una mica més llarg en poblacions especials (pacients majors).

Durant la fase aguda del tractament és important realitzar un seguiment exhaustiu i monitoritzar l'estat clínic i les situacions de risc (per exemple, visita als 15 dies en depressions lleus-moderades, 8 dies per a les greus).

Un cop superat aquest període de latència, en cas de no observar una resposta suficient o davant d'una resposta parcial, s'ha de replantejar una altra estratègia, com ajustar la dosi, canviar l'antidepressiu, combinar AD, potenciar amb altres fàrmacs, psicoteràpia o consultar amb el psiquiatra.

En pacients amb TDM moderat-greu el tractament antidepressiu és un tractament de primera línia. També ho serà en TDM lleu si es tracta de TDM recurrent amb antecedents de TDM moderat-greu o si s'associa a comorbiditats mèdiques o psiquiàtriques.

Pel que fa a l'elecció del fàrmac, els antidepressius de primera elecció són els inhibidors de la recaptació de serotonina (ISRS). A l'hora de triar l'antidepressiu, tractarem d'individualitzar el tractament, tenint en compte aspectes com comorbiditats, interaccions amb altres fàrmacs o situacions especials (embaràs, lactància, insuficiència renal o hepàtica). És important informar sobre els efectes secundaris i tenir en compte el risc de síndrome de retirada a l'hora de retirar el fàrmac (aconsellable realitzar-lo d'una manera progressiva).

Un cop aconseguida la resposta, s'ha de continuar el tractament a les mateixa dosi d'AD durant una fase de continuació d'almenys 6 mesos, i ens plantejarem una fase de manteniment en aquells casos de depressions recurrents o evolucions més cròniques.

En conclusió i com a resum del que hem comentat fins ara destacaríem:

- L'objectiu de la fase aguda de tractament és la remissió: desaparició dels símptomes depressius i recuperació funcional.
- Els pacients que aconseguen una remissió entren en la fase de continuació.
- Els pacients que no aconseguen la remissió necessitaran ajustos en el tractament (augment de la dosi, canvi de antidepressiu o potenciació).
- Els pacients que no presenten resposta després de dos o tres intents terapèutics, amb antidepressius a dosis adequades, precisaran interconsulta / derivació a psiquiatria.